

HAKALAINEN

HAUKINIEMEN HAKAN JÄSENLEHTI 1/2022

Kohti koronatonta kesää

Hakan toiminta alkoi edellisvuoden tapaan varainhankinnalla. Kymmenkunta aamuvirkkua, aktiivista hakalaista saapui uuden vuodenpäivän aamuna klo 7.00 Prisman inventaariotalkoisiin.

Toinen talkoopäivä tehtiin Linnansaaren kansallispuistossa. Metsähallitus oli poistanut lahonneet puuraput luontopolulta laivalaiturin ja opastaulun väliltä. Vahvat urheilulliset naiset miehet ja nuorukaiset tasoittivat kivituhkaa sankoilla kantaen tuon kivikkoisen polunpätkän.

Tälle vuodelle solmittiin Suur-Savon Osuuspankin kanssa kumppanuussopimus. Sen tarkoituksena on molemminpuolinen hyöty. Pienellä panostuksella pankki on mukana seuramme tapahtumissa ja samalla esillä julkaisuissamme.

Liikuntaharrastukset jatkuivat pandemian rajoitteet huomioiden. Jää saatiin kaukaloon jo ennen joulua. Lasten liikuntakerho koontui Juvolan koululla ja Haukiniemen kaukalolla. Enonkosken liikuntahallivuoro ja kuntosali olivat käytössä entiseen tapaan.

Virustartunnat ja karanteenit karsivat osanottajia kevättalvella niin, että muutamia yh-

teisiä vuoroja jouduttiin perumaan. Uutta-kin saatiin aikaan. Välistä väylälle -hankkeen kanssa Haka järjesti viikoittaisen työikäisten jumppa- ja terveysliikuntaillan Juvolan koululla.

Vuosi 2023 on Hakan seitsemäskymmenes toimintavuosi. Merkkivuotta on tarkoitus juhlistaa jollain muotoa. Ehdotukset asiaan liittyen ovat tervetulleita.

Toivomme myös muisteloita vuosien varrelta. Vuosikymmenten aikana on ollut satoja toimintaan osallistuneita henkilöitä. Teitä on ollut urheilijoina, toimitsijoina, katsojina, tanssijoina, järjestysmiehinä, kioskinhoitajina, levysoittajina, muusikkoina, tuomareina, linjamiehinä, yhdistysaktiiveina jne.

Varmaan usealle on jäänyt mieleen tilanteita noilta ajoilta. Mielellämme otamme vastaan kaikenlaisia kertomuksia joko sähköpostiin tai vaikka kirjeitse. Yhteystiedot löytyvät Hakan kotisivuilta ja tästä lehdestä.

Toivon hyvää alkanutta kesää ja lähestyvää juhannusta.

OLLI LOIKKANEN

HAKALAINEN

Haukiniemen Hakan jäsenlehti

Numero 1/2022, kesäkuu 2022

Julkaisija: Haukiniemen Haka ry

Päätoimittaja: Olli Loikkanen

Toimitussihteeri: Juuso Loikkanen

Kansien kuvat: Katri Niemi

Paino: Tott-Print, Savonlinna

www.haukiniemenhaka.net

Hakalainen ilmestyy kahdesti vuodessa, kesäkuussa ja joulukuussa. Kaikenlaiset kirjoitukset ovat tervetulleita lehteen.

Kirjoituksia ja juttuvinkkejä voi lähettää pitkin vuotta sähköpostitse osoitteeseen hakalainenlehti@gmail.com.

Päätoimittajaan voi ottaa yhteyttä myös puhelimitse (puh. 0503317788).

Kivituhka levittyy Linnansaaren kansallispuiston luontopolulle sankoilla kantaen ja kottikärryillä hiissaten.

Talkoomakkarat, -mehut ja -kahvit nautittiin töiden päätteeksi.

OP Suur-Savo

Hakan vuosikokouksessa palkittiin seura-aktiiveja ja linjattiin tulevaa

Haukiniemen Haka ry:n vuosikokous pidettiin sunnuntaina 10.4. metsästysseura Sakastin Samoojien kodalla. Makoiset noki-pannukahvit ja herkulliset nuotiomakkarat ravitsivat vuosikokouksosallistujia.

Olli Loikkanen valittiin jatkamaan Hakan puheenjohtajana ja Leo Parkkonen varapuheenjohtajana vuonna 2022. Johtokunnan muiksi jäseniksi valittiin Kalle Kaartinen, Tommi Malkki, Jesse Parkkonen, Mika Saariniva ja Juha Saunisto. Järjestäytymiskokouksessaan 19.4. johtokunta täsmeni vastuita valiten Tommin sekä seuran sihteeriksi että taloudenhoitajaksi vuodelle 2022.

Seuran taloudenpito todettiin jälleen asianmukaiseksi: vuoden 2021 tilinpäätös ja toimintakertomus hyväksyttiin muutoksitta ja menneen vuoden johtokunnalle myönnet-

tiin vastuuvapaus. Seuran taloudellinen tilanne on vakaa.

Perinteiseen tapaan vuosikokouksessa palkittiin Hakan parhaat urheilijat ja ahkerimmat seuratoimijat. Vuoden aktiivisimpana talkoolaisena palkittiin Tommi Malkki. Parhaalle urheilijalle jaettavan Osmon pokaalin saivat sisarukset Noora ja Niko Parkkonen, jotka olivat voittamattomia koulu-urheilu-kisoissa. Niko palkittiin myös seuran ahkerimpana harjoittelijana.

Ensi vuosi on Hakalle juhluvuosi, kun vuonna 1953 perustettu seura juhlii 70-vuotista taivaltaan. Vuosikokous päätti, että 70-vuotisjuhlaa suunnittelemaan perustetaan juh latoimikunta. Myös Hakalainen jatkaa ilmestymistään vuonna 2023, mahdollisuuksien mukaan juhluvuositeemaisena.

TOIMITUS

Hakan parhaina urheilijoina palkitut, koulukisoissa voitosta voittoon liittäneet Noora ja Niko Parkkonen. Takana palkinnon luovuttajat, seuran puheenjohtaja Olli Loikkanen ja varapuheenjohtaja Leo Parkkonen.

Vuoden talkoolaisena palkittu Tommi Malkki. Puheenjohtajisto myhäilee taustalla. (Kuvat: Ritva Loikkanen.)

Ryhmäliikunnan iloa Juvolan koululla

Korona-aika on ollut pitkä ja piinallinen, on eletty eristäytyneinä jokainen tahoillaan, vältelty turhia kontakteja suojautuen maskien taakse ja toiveikkaana odoteltu parempia aikoja. Olemme kaikki kaivanneet työ- ja toimintakykyä, osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja sosiaalisia kontakteja edistäviä osallistumismahdollisuuksia.

Pitkän koronahiljaisuuden ja rajoitusten, kahden vuoden odottelun jälkeen saatiin Savonlinnan seudun Kolomosen hallinnoiman Välistä väylälle -hankkeen, Savonlinnan kaupungin ja Haukiniemen Hakan kanssa hankeyhteistyössä järjestymään Juvolan koululle ryhmäliikuntaa työikäisille hankkeen asiakkaille kevään ajaksi. Liikuntaryhmä on kokoontunut maaliskuusta alkaen keskiviikkoisin, ja hyvin monipuolisista kokovartaloharjoitteista on pitänyt huolta ammattitaitoinen moniosaaja Agata Laitinen. Osallistujia ryhmäliikuntaan on riittänyt hyvin, ja jokainen ryhmäliikuntakerta on ollut erilainen, hyvin mietitty, suunniteltu ja toteutettu.

Iloisia ja innokkaita liikkujia. (Kuva: Olli Loikkanen.)

Ryhmäliikuntaohjaaja Agata Laitinen. (Kuva: Sari Nyrhinen.)

Ryhmäliikunta jää toukokuun jälkeen kesätauolle, jokaisella meillä on omat kesäkiireemme, on puutarhahommelit, mökkielämä, sukujuhlat – kellä mitään! Alkusyksystä taas pyritään jatkamaan tarpeellista ja tehokasta ryhmäliikuntaa, mikäli hankerahoitus sen meille sallii.

Aurinkoista, lämmintä ja iloista kesää kaikille – kuulumisiin ja näkymisiin!

SARI NYRHINEN

Projektipäällikkö, Välistä väylälle -hanke

Retrohiihto Rantasalmella

Rantasalmen Harjupirtillä kisailtiin lauantaina 5.3.2022 ensimmäisten Retrohiihtojen merkeissä. Kilpailun suojelija Juha Mieto toivotti rempseällä otteellaan kilpailijat tervetulleeksi upeassa pakkassäässä. Kilpailussa sai ennen vuotta 1985 valmistetuilla välineillä hiihdettäessä aikahyvityksen, jonka kilpailun jury ratkaisi maaliviivan ylityksen ja välineiden tarkistuksen jälkeen.

Tapahtuma oli innoittanut kilpailijoita panostamaan kisaan monin eri tavoin. Nähtävillä olikin laajalla skaalalla suksia, monoja, sauvoja ja asusteita aina 1800-luvun puusuksista tämän päivän välineisiin. Omassa luokassaan tyylipuhtaampiin retrokokonaisuuksiin kuului Haukiniemen Hakaa kilpailussa edustanut Pertti Anttonen. Fischerin

sukset (1979), Adidaksen monot ja kilpahiihtohaalari olivat yhtä hyvässä kunnossa ja hyvin säilyneitä kuin mies itsekin: oman sarjan ensimmäinen palkinto pääsi palkintokaappiin muiden muistojen seuraan.

Anttosia oli kilpailussa kolmessa polvessa. Pertin poika Hannu pukkasi sarjassaan hopeaa ja Hannun tytär Linda (15 v.) voitti naisten sarjan. Palkinnot loistivat kilpaa aurin gon kanssa, ja päivän kruunasi kolmen polven yhteispotretti hiihtolegendan kanssa.

Seuraavat Retrohiihdot kisataan Rantasalmella 4.3.2023, joten kaivellaanhan kaa-peista jo kampeita esille!

ANNA-KATRIINA ANTTONEN

Yllä: Retrohiihtojen suojelija Juha Mieto ja Anttosia kolmessa polvessa (Linda, Hannu ja Pertti).

Viereisellä sivulla: Pertti Anttosen upeassa kilpailuasussaan.

Rysämestarit

Rysä oli ennen vanhaan yleinen pyydys Saimaalla. Matalia rantarysiä käytettiin hauen ja mateen kutupyyntiin. Kun kalaverkot yleistyivät, rysät katosivat. Kalaverkojen määrästä alkoi tulla yhä suurempi vaikutus Saimaan äärimmäisen uhanalaisille lohikaloille sekä norpille. Kuuttien suojaksi asetettiin keväällä 15.4.–30.6. verkkorajoitus, ja tämä vaikutti kalastajien toimeentuloon. Mikä korvaisi verkot? Tätä pohti ammattikalastaja Markku Kettunen Haukiveden Voin-salmella. Kettunen ryhtyi kehittämään Saimaan-norppa-LIFE-hankkeessa norpille turvallista ja hyvin pyytävää pohjarysiä.

Vuonna 2015 hanke valmistui, ja onnistuneet koekalastukset oli tehty. Kettunen huomasi, että hän voi korvata verkkopyynnin rysäsaaliilla kokonaan touko-syyskuun ajalla etenkin, kun NoTu-rysilä (norpille turvallinen) sai kalastaa myös verkkorajoitusaikana.

Ryhdyttyäni 2017 kaupalliseksi kalastajaksi ostin rysiä sotkamolaiselta rysämestari Reijo Tervolta. Tervon rysät olivat vannerysiä ja hieman erilaisia kuin Kettusen rysät. Kaikkiin rysiin pitää asentaa norppien suojaksi metallinen kalteri kalapesän eteen

sekä pakoaukot potkun ylänurkkiin. Ilman näitä rakenteita ei rysillä saa norppavesillä kalastaa. Kettusen rysämallin korkeus oli 3 m ja aitaverkon pituus 80 m, itse rysän pituus 20 m ja potkujen leveys 10 m. Rysän koko luokitellaan sen korkeuden mukaan. Monissa Suomen järvissä käytetään kaupallisessa kalastuksessa jopa 20 m korkeita rysiä.

Juttelimme naapurin, kaupallisen kalastajan Reijo Herrasen kanssa elokuussa 2020 Tevanlahden Lehtiluodossa. Reijo kertoi kiinnostuksensa rysäpyyntiin. Sovimme, että kokeilisimme rysiä yhdessä. Minulla oli valokuvia Kettusen rysäpiirustuksista, ja Reijo kysyi ”Varpalasta” liikuntasalia vuokralle. Tilasimme Kettusen ohjeen mukaan Nerival Groupilta tarvikkeet ja aloimme 13.1.2021 leikata havasta ohjeitten mukaan. Rysän teko oli alussa hankalaa, koska varsinaisia ohjeita ei ollut. Valokuvista katsomalla ja Kettuselle välillä soittamalla saimme molemmat ensimmäisen NoTu-pohjarysän valmiiksi aprillipäivänä 1.4. Siihen meni aikaa noin 250 tuntia, ja olimme varsin tyytyväisiä.

Rysiä valmistus on jatkunut yhdessä myös talvella 2022. Olemme Reijon kanssa saa-

Norppaturvallisen rysän tekoa mallia Kettunen: Juha Taskinen ja Reijo Herranen. (Kuva: Markku Tissarinen.)

neet tukea NoTu-rysiä rysiä valmistamiseen. Tämä on kaupallisille kalastajille suunnattu 40 % investointituki. Yhdessä tekemällä rysiä tekeminen on ollut hyödyllistä ja hauskaa. Kaverilta on voinut pyytää apua, ja virheetkin vähenee yhdessä pohkien. Nyt rysiä valmistuu puolta nopeammin.

Rysäkalastuksen tulevaisuus Saimaalla näyttää hyvältä. Kun rysiä on pyyntisyvyyteen viritetty, kokeminen on kätevää. Rysiä on kuin sumppu, ja saaliin hakemiseen voi valita mieleisen hetken. Sopiva koentaväli on 3–7 päivää, ja kalat pysyvät elävinä lämpimänkin veden aikana. Rysästä pitää laskea uhanalaiset lohikalat asetusten mukaisesti vahingoittumattomina vapauteen. Myös ala- ja ylämittaiset pitää palauttaa takaisin järveen. Verkosta edellä mainitut eivät onnistuisi. Rysiä on myös hyvä hoitokalastusväline. Saaliista painomäärältään 70 % tulee lahnaa. Saalin arvossa ykköseksi tulee kuha – jota on vesissä paljon – sitten hauki ja ahven. Rysämestari Kettunen kertoi, että kuhasaalismäärät eivät ole voimakkaasta pyynnistä huolimatta vähentyneet. Rysillä ei hänen mukaansa tyhjennetä vesiä.

Rysiä on pitkäikäinen hankinta. Se kestää käyttöä kymmeniä vuosia ja säilyttää pitkään arvonsa. Itse tekemällä yhden kettus-

mallisen pohjarysiä materiaalien hinta on noin 1300 €, valmiina ostettuna mallista ja korkeudesta riippuen 3500–6000 €.

Reijo Herranen pitää rysäkalastusta tärkeänä talvisen verkkokalastuksen rinnalla ja aikoo lisätä rysäpyyntiä. Minulle rysäpyynti on ollut kesäajan ja puolen vuoden työantaja. Olen saanut rysäluvut valtion vesille Haukivedelle. Rysälupien saanti yksityisiltä osakaskunnilta on ollut kohdallani erityisen vaikeaa. Kaupallisen kalastuksen suurin ongelma kaikkialla Saimaalla on lupien saannin vaikeus osakaskunnilta. Rysäpyynnin kaikinpuolinen tukeminen hyödyttäisi kuitenkin kaikkia. Tietoa rysiä valmistamisesta ei ole saatavilla. Tämän vuoksi Suomen luonnonsuojeluliitto on aloittanut NoTu-rysäpyyntiin opastuksen ja kehittämisen. Valmistelen tähän rysiä tekemisen ja rysäpyynnin opaskirjaa. Porukoiden ja osakaskuntarysiä kokeilu alkaa ensi kesänä. Kesämökkiläiset, paikalliset asukkaat ja porukat voivat valmistaa ohjeitten mukaisesti rysiä ja kalastaa omiin tarpeisiinsa.

Esittelemme NoTu-rysiä ensi kesänä Kari ”Hissu” Hietalahden ja Tommi Korpelan kanssa muun muassa Oravin kalapäivillä 30.7. Tervetuloa tutustumaan!

JUHA TASKINEN

Lahnasaalis veneessä. (Kuva: Juha Taskinen.)

Kausi Kotkan Titaaneissa

Elokuussa alkoi näyttää siltä, että jääkiekko-hommat jatkuvat jossain muualla kuin Savonlinnassa. Kotkan Titaanit olivat eniten kiinnostuneita palveluksistani, ja lopulta elokuun 27. päivä päätin, että sinne lähten. Asunnon järjestyttyä muutto tapahtui lauantaina 11. syyskuuta.

Heti maanantaina menin ensimmäisiin harjoituksiin, jolloin sain esimakua siitä, mitä on tulossa. Luistelua. Lähes joka kerta kauden viimeistä kuukautta lukuun ottamatta viikon ensimmäisissä harjoituksissa luisteltiin ilman kiekkoja 30–45 minuuttia, joskus jopa koko 60 min. Se oli täysin uutta minulle ja olikin aluksi aikamoinen shokki.

Asuin Karhulassa, joka ennen oli oma kuntansa. Matkaa jäähallille oli muutama kilometri ja itse Kotkan keskustaan oli matkaa reilu 10 kilometriä. Siellä kävin vain lyhyesti kaksi kertaa koko kauden aikana.

Ensimmäinen otteluni Titaaneissa oli sarjauvaus Hollolassa HC Giantsia vastaan 17.9. Muistan hyvin, että ennen peliä oli huono fiilis, peli-into puuttui täysin. Peli oli kuitenkin lopulta yksi urani onnekkaimmista ja ikimuistoisimmista otteluistani. Heti ensimmäisessä vaihdossa vastustajan maila osui todella kovaa minua päähän, visiiri pelasti minut eikä tullut edes pienintä osumaa kasvoihin. Vähän alemmas, niin olen varma, että olisi tullut pitkä sairasloma. No siitä kuitenkin selvittiin, hyvä onni jatkui ja tein pian sen jälkeen meidän avausmaalin. Sain sen lisäksi vielä neljä syöttöpistettä 7–2-voittoon päättyneessä ottelussa.

Arki Karhulassa oli rauhallista, ja asuinalue oli myös rauhallinen. Tyttöystäväni Hanna vietti paljon aikaa luonani ja auttoi arjen askareissa. Kävin kauden aikana usein aamuisin yksin harjoittelemassa, joukkueharjoitusten ollessa aina iltaisin.

Pääsin välillä tuulettelemaan maaleja. (Kuva: Michael Schales.)

Syksyn aikana pelasimme 19 ottelua. Kaukaisin vieraspeli oli Oulussa, ja syksyyn mahtui kolme yöreissua eri puolille Suomea, lähinnä Pohjanmaalle ja muualle Länsi-Suomeen. Joukkueelle vaikea syyskausi sisälsi yhdeksän ottelun jakson, jossa hävisimme kahdeksan ottelua tekemättä neljäsä niistä ainuttakaan maalia. Viimeisin niistä oli 1-0-kotitappio sarjan mestaruuden lopulta voittanutta D-Kiekkoa vastaan. Se ottelu antoi meille kuitenkin uskoa, ja seuraavassa ottelussa voitimmekin tulevan hopeamitalistin Kalajoen JHT:n kotiottelussa jatkoojalla 7-6. Sen jälkeen pelasimme kilpailukykyisesti koko kauden ajan.

Viimeinen ottelu ennen joulutaukoa pelattiin 12.12. Seuraavalla viikolla pääsin ensimmäistä kertaa muuton jälkeen kotiin Haukaniemeen. Se teki hyvää mielelle. Ulkojäällä kerkesin käydä muutamia kertoja myös, mutta pääsääntöisesti tauko meni kuitenkin lepäillessä. Paluu Karhulaan tapahtui heti joulunpyhien jälkeen ja harjoitukset sekä valmistautuminen peleihin alkoivat. Vuodenvaihteen vietin yksikseni Karhulassa pelejä odotellen. Tammikuun alussa alkoivatkin sitten koronatilanteen vuoksi sekavat ajat. Pelejä siirrettiin viikon välein, ja lopulta Suomi-sarjan runkosarjaa typistettiin 32 ottelusta 26 otteluun. Kun myös jäähalli meni lopulta kiinni, sain luvan seuralta tulla kotikonnuille tauon ajaksi.

Tammikuun 20. päivä tulin Haukaniemeen. Harjoittelin ahkerasti kodin punttisalilla sekä kylän kaukalolla ja valmistautuminen kevään peleihin meni todella hyvin. Pelien jatkumisen varmistuttua palasin Karhulaan 7. helmikuuta. Keväällä oman pelin lisäksi myös joukkueen peli kulki ja voitimme kevätkauden runkosarjan seitsemästä ottelusta viisi. Onnistuimme pääsemään pudotuspeleihin, vaikka marras-joulukuussa tilanne oli näyttänyt jo erittäin epätoivoiselta. Joukkueessa vallitsi hyvä fiilis, ja se näkyi myös pudotuspeleissä, kun ensimmäisellä kierroksella pudotimme Kaarinan Indiansin. Toisella kierroksella vastaan tuli runkosar-

jan voittanut paikallisvastustaja Porvoon Hunters. Vaikka olimme selkeä altavastaja, onnistuimme voittamaan kaksi ottelua. Hunters kuitenkin eteni jatkoon otteluvotoin 3-2.

Seura palkitsi minut Vuoden Punanuttuna. (Kuva: Titaini.)

Kausi päättyi 25.3. Äiti ja Isä kävivät neljä kertaa katsomassa pelejä, yhteensä kuusi peliä. Hanna vietti tosiaan paljon aikaa Karhulassa ja kävikin katsomassa kaikki 16 kotiottelua ja yhden vierasottelun Porvoossa. Loput pelit he katsoivat ruudun äärestä.

Muutama päivä kauden päättymisen jälkeen palasin Haukaniemeen. Kaudesta jäi lopulta ihan hyvä mieli, vaikka en innostuneena alun perin Kotkaan ja Karhulaan lähtenytäkään. Sain pelata todella paljon ja sain sitä kautta myös paljon onnistumisia. Tutustuin tietenkin myös moniin hienoihin ihmisiin. Kehityin kauden aikana ihmisenä, urheilijana ja jääkiekkoilijana. Se, missä pelit jatkuvat ensi kaudella, selviää kesän aikana.

SIMO KAUPPINEN

Minä: Aira Vuokko Mirjam Tiilikainen

Haastattelijana Ritva Loikkanen.

Synnyin...

kotona vappuaattona vuonna 1935.

Asun...

synnyinkodissani Hiesulla.

Olen työskennellyt...

kotitilallani koko ikäni kaikissa tilan töissä.

Olen harrastanut...

urheilua, käsitöitä ja pihan kunnostusta.

Lempiruokani on...

perunat ja läskisoossi.

Ilahdun...

kun luonnon eläimet kuten oravat, jänikset ja linnut viihtyvät myös täällä kotini pihapiirissä.

Arvostan...

luonnonmukaista ympäristöä.

Pahoitan mieleni...

kun isot koneet ”särkevät” pienetkin ”kau-neusvirheet” ja luonnostaan kasvaneet ko-meudet.

Toivon...

todellakin, että ihmiset katsoisivat ympäril-leen niin ei tarvitsisi lähteä muille maille.

Haukiniemen Hakasta minulle tulee ensim-mäisenä mieleen...

monipuolinen urheilutoiminta.

Mieluisin Hakaan liittyvä muistoni on...

kun talkoilla hankittiin varat tanssilavan ra-kentamiseen ja sitten lava rakennettiin tal-koovoimin.

Terveiseni Hakan toimijoille on...

että pitääkö huoli lavan kunnosta ja sen toi-minnasta.

Aira (vas.) ystävän kanssa ruusujen takana.

Aira (oik.) seivästää heinää.

Aira lypsämässä.

Nuorten viihtyminen maaseudulla

Vauhkonen (2018) tutki syrjäseudulla asuvien nuorten suhdetta omaan asuinpaikkaansa, paikkatunnetta sekä paikallisuuden muodostumista.

Tutkimustulokset osoittivat syrjäseudulla asuvan nuoren suhteen omaa asuinpaikkaansa kohtaan muodostuvan nuoren käyttämien liikkumatilojen avulla. Syrjäseudulla asuva nuori kokee eniten paikkatunnetta omaa kotia sekä omaa lähiympäristöä kohtaan.

Puolestaan syrjäseudulla asuvan nuoren paikallisuus muodostuu arkipäiväisistä toiminnan mahdollisuuksista asuinpaikallaan sekä omatoimisesta tekemisestä vapaaajalla oman kodin lähiympäristössä. Asuinpaikan sijainnilliset ulkoiset tekijät, kuten pitkät välimatkat, vaativat itsessään syrjäseudulla asuvat nuorelta sopeutumista.

Lisäksi sijainnilliset tekijät vaikuttavat nuoren kokeman paikkatunteen sekä paikallisuuden muodostumiseen. Tutkimustulosten perusteella asuinpaikkakunnan tarjoamat palvelut sekä liikkuminen vaikuttavat myös syrjäseudulla asuvan nuoren suhteeseen asuinpaikkaa kohtaan. Palvelut sekä erilaiset vapaa-ajan aktiviteetit muodostavat syrjäseudulla asuvalle nuorelle paikkatunnetta asuinpaikkaansa kohtaan, sekä sosiaalisen verkoston, joka muodostuu osaksi nuoren kokemaa paikallisuutta. Lisäksi liikkuminen vaikuttaa syrjäseudulla asuvien nuorten tapoihin käyttää eri liikkumatiloja, sillä kodin lähiympäristöä lukuun ottamatta, edellyttää eri liikkumatilojen käyttö nuorilta ratkaisuja pitkien välimatkojen kulkemiseen.

Haukiniemen Haka on esimerkillisesti toteuttanut toiminta-alueellaan lapsille ja nuorille vapaa-ajan aktiviteetteja, järjestämällä heille ympärivuotisesti liikuntakerhoja ja liikuntamahdollisuuksia. Näin toimien

lapset ja nuoret kiinnittyvät asuinpaikkaansa ja kokevat aidosti yhteisöllisyyttä asuinympäristössään.

”Yksilön ja yhteiskunnan välinen suhde pohjautuu yhteisyyden tunteelle. Yhteisöllisyys, yhteisöt ja yhteisöllinen elämä ovatkin välttämättömiä ihmisen olemassaololle ja toiminnalle. Perinteisesti ihmiset mieltävät yhteisöksi perheen, suvun, kylän ja heimon.” (Sitra 2021.)

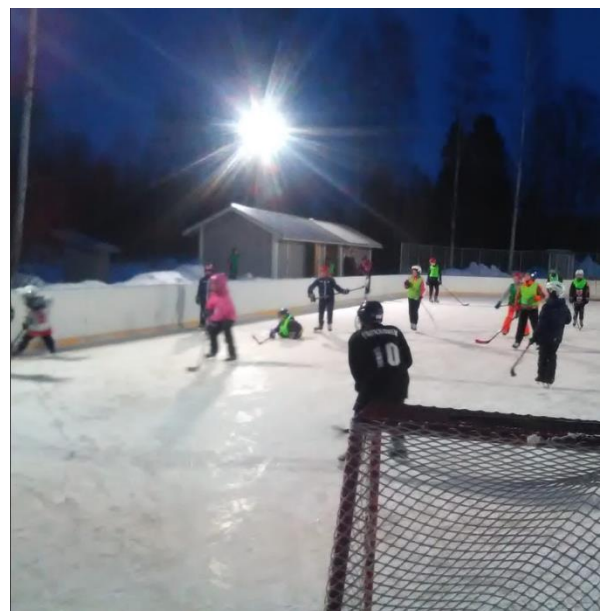
Varparannan alueen kylätoimikunta lopetti maaliskuussa muutaman vuoden toimineen mopopajan nuoria kuulematta ja arveluttavien perustein. Nämä nuoret, joita tuo päätös kosketti, eivät valitettavasti koe kyläyhteisön olleen heidän tukenaan maaseudulla asumisessa ja siellä viihtymisessä.

JUKKA NOKELAINEN

Ex-varparantalainen

Lähde:

Vauhkonen, H. 2018. *Käpykylän nuoret. Tapaustutkimus nuorten suhteesta paikkaan*. Yhteiskuntatieteiden ja kauppatieteiden tiedekunta. Itä-Suomen yliopisto. Pro gradu -tutkielma.

Lapsia ja nuoria kiekkoilemassa Haukiniemen kaukalolla.

Sylvi Taskisen evakkomatka

Sylvi Sanelma Taskinen (o.s. Piironen) syntyi 22.9.1929 savusaunaan Viipurin läänin Metsäpirtin pitäjään. Sylvi joutui lähtemään kodistaan evakkoon kahdesti sodan takia. Tämä tarina kertoo ensimmäisestä evakkomatkasta. Kirjoitus on alun perin julkaistu Sylvin elämästä kertovassa, Sylvin tyttären Virpi Taskisen kirjoittamassa teoksessa "Metsäpirtin Sylvi" (omakustanne, 2019).

Perhe lähti sotaa karkuun Antinpäivänä 30.11.1939, kun talvisota syttyi. Sylvin isän nimi oli Antti, joten perheessä muistettiin sodan alkamispäivä myös nimipäivän perusteella. Marraskuun viimeinen päivä oli hyvin raskas muistopäivä. Sodan syttyminen oli järkytys ihan jokaiselle, Sylviä harmitti, kun kaikki nuket ja muut mieliuisat leikkitavarat piti jättää kotiin. Erityisesti isän tekemät puulelut jäivät mieleen jätettyjen lelujen joukossa. Isä oli tehnyt Sylville puusta emakkosian. Se oli harmaa väriltään, koska sitä ei oltu maalattu. Toinen erityinen puulelu oli liinakkopäähevonen, joka oli maalattu tummanpunaiseksi, Hevosella oli harjaksetkin.

Perheen äitiäkin harmitti kotiin jätetyt tavarat ja esineet. Evakkoon lähtiessä oli ohjeena, että sen verran saa ottaa tavaroita mukaan, mitä jaksaa kädessä kantaa. Sylvillä oli päällä kaksinkertainen alusvaatekerta, joten vaihtovaatteet olivat kätevästi mukana. Evakkomatalla äitiä suretti erityisesti se, kun kaikki kudotut tekstiilit ja matot piti jättää Karjalaan. Hän oli kiireessä lähdön hetkellä ottanut tuvasta rikkonaisen kudotun peiton, kun vintin orrelle oi jäänyt toistakymmentä vastakudottua mattoa ja lakanaa. Kaikesta huolimatta äiti oli koko ajan toiveikas kotiinpaluusta. Hän puhui, että perhe pääsee palaamaan kotiin parin viikon päästä. Niin ei kuitenkaan käynyt, vaan evakkomatka kesti kaksi ja puoli vuotta. Perhe pääsi palaamaan kotiin Karjalaan kesäkuussa 1942.

Sota alkoi 30.11.1939 aamulla kello 7 aikaan. Myös Metsäpirtin rajalla sodan alku huomattiin. Kirkonkylän ja osa Taipaleenjoen asukkaista joutui lähtemään sotaa karkuun aamulla suoraan univuoteeltaan. Rajakylissä oli tulipaloja ja näiden kylien asukkaat lähtivät juoksujalkaa kodeistaan. Sylvin perheellä ei ollut niin kiire lähdön kanssa. He viettivät kotona vielä koko päivän. Sylvi hyppeli ikkunassa ja katsoi, kun ihmisvirta meni Käkisalmeen päin. Eno Mikko Koponen oli Sylvin ja Pentin seurana, koska äiti oli työssä vielä tuona päivänä. Isä oli Lehtolaisessa Metsähallituksen tilalla tekemässä töitä. Mikko oli sanonut Sylville, että sinulla ei ole muuta hätää ja ajatusta kuin että pääsisit Käkisalmeen. Paikka oli tavallaan tuttu, koska mm. tädit kävivät siellä. Isä toi Lehtolaisesta tullessaan hevosen. Hevonen oli Lehtolaisen emännän Martan perintähevonen Kivennavalta. Hän sai hevosen avioiduttuaan Lehtolaisen kanssa Metsäpirttiin.

1939 illalla alkoi evakkomatka. Sylvin isä ei joutunut sotaan ikänsä vuoksi. Evakossa ollessaan hän teki ajoittain linnoitustöitä. Veikko-veli osallistui vapaaehtoisena talvisotaan, muut veljet lähtivät evakkoon. Saima-sisko oli jo muuttanut Helsinkiin. Perhe lähti kotoa klo 22.40 tuona iltana. Sylvin äiti oli sanonut: "Itkisin, mutta ei itketä kuitenkaan, koska pian tullaan takaisin kotiin." Reessä matkustivat isä, äiti ja pikkuveli Pentti sekä tietysti 10-vuotias Sylvi. He ajoivat Taipaleelle Pyhäjärven Paajasen taloon yöksi. Talo oli vaarallisella paikalla keskellä peltoa. Sitä olisi ollut helppo pommittaa. Muutenkin se olisi voinut jäädä muiden sotatoimien jalkoihin. Yhden yön he viettivät Paajasilla.

Seuraavan päivän iltana taas jatkettiin matkaa ja saavuttiin uuteen yöpymispaikkaan. Evakkopaikassa herättiin lauantaiamuna. Perinteisesti naiset leipoivat ja illalla oli lauantaisaunan vuoro. Talossa oli myös myös tyttö, joten Sylvillä oli saunaseuraa vanhem-

pien naisten lisäksi. Juuri kun he olivat päässeet saunan lämpöön, oli naapurin tyttö tullut huutamaan ovelle, että nyt on heti lähdettävä sotaa karkuun. Talon tytär itki hirveästi ja ihmetteli, että mihin heidän pitää lähteä kodistaan.

Metsäpirtin sijainti Karjalassa Laatokan rannalla. (Kartta: luovutettukarjala.fi / Seppo Rapo.)

Metsäpirtin pitäjän vuonna 1939 ennen sodan alkua. (Kartta: metsapirtti.net / Kalevi Hyytiä.)

Sitten matka taas jatkui. Yötä myöten oli pakko lähteä. Ulkona oli tosi kylmä, pakkasta oli – 40 astetta. Sylvän mielestä oli kyse karkuun lähtemisestä. Ei ollut muuta vaihtoehtoa kuin jatkaa matkaa ja siirtyä seuraavaan turvallisempaan paikkaan.

Sakkolan asemalla lehmä laitettiin junien avovaunuihin. Avovaunuissa lehmät kärsi-

vät kovasta kylmyydestä. Ihmiset pääsivät umpivaunuihin, Sylvän perhe matkusti kuitenkin koko matkan hevoskyydissä. Reki oli ns. ajelureki, jota kutsuttiin myös pyhäreeksi tai kirkkoreeksi. Matka onnistui, kun reessä oli lämmin hirven talja. Lisäksi oli villakankaasta tehty vally, jonka toisella puolella oli lampaan talja. Se antoi myös lisäksi lämpöä. Reen korkea perä antoi suojaa viimalta. Reilun vuoden ikäisellä pikkuveli Pentillä oli jopa hikikarpaloita nenän päällä. Siitä tiesi, ettei hän kärsinyt kylmästä.

Perheellä oli siinäkin mielessä hyvä tuuri, kun isä ajoi hevosta. Hän osasi ohjastaa hevosta hyvin kuhmuraisella ja vaikeasti liikkuvalla tiellä. Hän auttoi naisia, kun aisat olivat menneet poikki heidän reestään. Heillä ei ollut taitoa käsitellä hevosta vaikeissa olosuhteissa ja siksi rekien aisat eivät kestäneet ehjinä. Sylvän isällä oli kirves mukana. Hän kaatoi metsästä aisaksi sopivan puun, teki uuden aisan ja laittoi sen paikoilleen. Näin naisväki sai apua ja pääsi jatkamaan matkaa. Kaikki yöpaikat eivät jääneet Sylville mieleen, mutta ainakin Kaarlahden osuuspankin tiloissa yövyttiin matkan varrella. Perhe eteni pikkuhiljaa kohti Savonlinnaa.

Evakkomatkan päätepiste oli Rantasalmen kunnan Parkunmäki, jonne oli matkaa 20 kilometriä Savonlinnasta. Jonkinlainen evakojen sijoittumissuunnitelma oli olemassa. Suunnitelman mukaisesti perhe osasi suunnata Rantasalmelle. Kansanhuolto toimi koululla ja se vastasi evakojen sijoittautumisesta. Sieltä Piirosetkin saivat tiedon evakuointipaikasta. Parkunmäessä oli kansakoulu ja kyläkauppa.

Piiroset asettuivat Taskisen taloon Parkunmäkeen. Mikä sattuma, että Sylvistä tuli Taskinen myöhemmin solmitun avioliiton myötä, mutta hänen miehensä ei ollut samaa sukua Rantasalmen Taskisten kanssa. Aviomies löytyi Haukiveden toiselta puolelta Haukiniemen kylästä.

Karjalaisperheellä oli Taskisessa hyvä vastaanotto. Siellä oltiin ystävällisiä ja kohdeltaita. Tilan päätalo oli erikseen ja siellä

asuivat isäntäväki sekä palvelushenkilöstö. Lisäksi tilalla oli niin sanottuja loispaiikkoja kolme kappaletta. Loispaiikat olivat erillisiä taloja tilan mailla. Näissä taloissa asuneita kutsuttiin alustalaisiksi, Alustalaiset suorittivat työpalvelusta tilalla.

Sylvin perhe asettui Virolan taloon, jossa oli lisäksi kolme muuta perhettä. Jokaisella perheellä oli oma makuukammari. Perheillä oli yhteinen keittiö. Tavaraa ei ollut paljon, koska kaikki tavarat jätettiin kotiin. Anne-tun ohjeen mukaisesti toimittiin. Hevosrees-sä ei ollut tilaakaan tavaroille. Kansakoulul-la oli vaate- ja astiahuolto. Myös muilta vuokralaisilta sai astioita lainaan. Parkunmäen seurojentalolla oli astioita ja ruokatuotteita, joita sinne oli lahjoitettu.

Koulun johtajaopettaja Nykänen ei ollut ymmärtänyt, kuinka tyhjin käsin karjalaiset olivat lähteneet. Hän oli sanonut, että kaikilla karjalaisilla olivat tainneet vaatteet jäädä pyykkiin. Liekö opettaja tiennyt annetusta ohjeistuksesta vai millä mielellä hän oli jutunsa lohkaissut.

Virolan paikka oli korkealla mäellä. Metsää ei ollut ympärillä. Talo oli alttiilla paikalla neuvostoliittolaisten pommituksille. Ikkunoissa pidettiin tummia verhoja, jotta talot olisivat näyttäneet pimeiltä. Varsinkin iltai-sin verhot laitettiin ikkunoihin. Verhoja kut-suttiin Molotovin verhoiksi. Savonlinnaa pommitettiin, mutta Rantasalmi säästy-i pommituksilta. Kovasti pelättiin, että saari-kaupunki Savonlinnan Kyrönsalmen silta olisi joutunut pommituksen kohteeksi. Silta oli seudulle merkittävä, koska siinä oli auto-liikenteen lisäksi myös junaliikenne. Neu-vostoliittolaiset eivät kuitenkaan onnistu-neet siltaa pommittamaan.

Virolassa oli vuokralaisena Sylvi Ahonen ja hänellä oli radio. Aukkaat kokoontuivat hä-nen luokseen kuuntelemaan uutisia. Isäntä-Erkillä oli pieni linja-auto, Lisäksi hänellä oli auto, jolla vietiin maitoa meijeriin. Isännillä oli myös lokomotiivi (maatalouden voima-kone), jonka avulla tehtiin sähköä. Elämä oli

hyvin ihmisläheistä ja naapurit auttoivat toisiaan.

Rantasalmella oli paljon metsäpirttiläisiä. Siellä oli myös Sylvin sukua, mm. äidin äiti ja äijä. He olivat Rantasalmen Tornionniemes-sä. Sylvi ei muista, miten tieto saatiin siitä, että pitäjällä oli myös muita sukulaisia. Ker-ran hän oli lähtenyt kävelemään pikkuvel-jjensä kanssa Parkunmäen pysäkille, kun maantiellä Kaartisen talon kohdalla tuli vas-taan Aili-täti. Hän oli kysynyt lapsilta, että oletteko te Piirosia? Onko teidän nimet Sylvi ja Pentti? Aili oli menossa kirkonkylälle.

Sylvi ei kokenut oloaan kurjaksi Rantasal-mella. Hän suorastaan viihtyi siellä, koska vuokralaisten joukossa oli paljon lapsia. Lapset leikkivät vinkkiä ja piilosta. Pihan aittarakennukset antoivat siihen hyvän mahdollisuuden, koska aittoja oli niin pal-jon. Sylvi kävi Parkunmäen kansakoulua. Vuosi ja kuusi kuukautta Rantasalmella su-jui nopeasti.

VIRPI TASKINEN

Sylvi Taskinen (o.s. Piironen).

Sylvin perhe palasi kesällä 1942 Karjalaan, mutta joutui taas pian lähtemään evakkoon. Tästä lisää seuraavassa numerossa.

Hakan arkistojen havinaa: historiallisia urheilukilpailuhaasteita

Ennen oli kaikki paremmin – tai ainakin hie-
man toisin. Seutumme urheiluseurojen lii-
kuntainto oli vähintään yhtä kovaa kuin ny-
kyisin, mutta tapahtumista tiedottamiseen
käytettiin hyvin erilaisia viestintäkanavia.
Alla esiteltyt haasteet ovat oiva esimerkki
siitä, kuinka urheiluseurojen yhteenottoja
menneinä vuosikymmeninä järjestettiin.

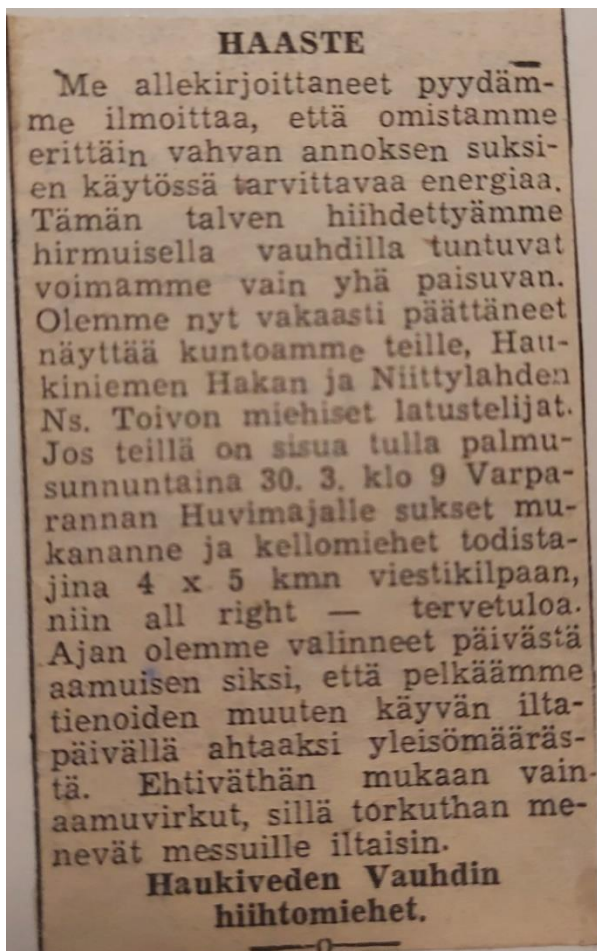
Lehtileikkeet on poimittu Haukiniemen Ha-
kan arkistosta, josta löytyy sekalainen vali-
koima paikallislehdissä julkaistuja Hakan
toimintaan liittyviä uutisia, urheilukilpailu-
tuloksia ja muita lehtijuttuja vuosikymmen-
ten varrelta. Etenkin Hakan olemassaolon
ensimmäisiltä vuosikymmeniltä 1950- ja 60-

luvulta peräisin oleva lehtileikekokoelma
on varsin kattava. Myöhemmiltäkin ajoilta
löytyy mielenkiintoista luettavaa. Urheilula-
jien kirjo ja harrastustoiminnan laajuus on
vaihdellut aikojen saatossa, mutta hakalais-
ten into liikunnan harrastamiseen on pysy-
nyt muuttumattomana.

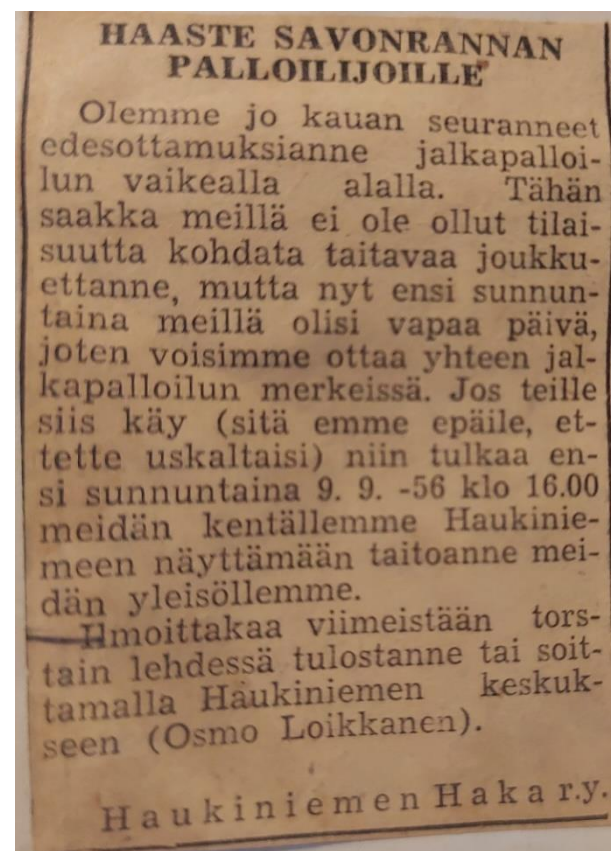
Hakan arkistokansioihin pääsevät tutustu-
maan kaikki halukkaat Loikkalan museossa
(Juvolantie 1946). Museon kokoelmiin kuu-
luu lisäksi muun muassa toimintansa lopet-
taneen Haukiniemi-Seuran arkistomateri-
aalia sekä satoja vanhoja maa- ja metsä-
talousesineitä ja kotitaloustavaroita.

Museo on auki tarpeen mukaan. Vierailu-
tiedustelut: Ritva (0503232880) ja Olli
Loikkanen (0503317788).

TOIMITUS

Haukiveden Vauhdin hiihtohaaste Hakalle ja Niittylahden Nuorisoseura Toivolle. Vuosi lienee 1958, jolloin palmu-
sunnuntai osui ainoan kerran 1950-luvulla maaliskuun 30.
päivälle (seuraavan kerran näin kävi vasta vuonna 1969).

Hakan jalkapallohaaste Savonrannan Palloilijoille alkusyk-
systä 1956.

Jurolan koulun kuulumisia

Jurolan koulun oppilaiden tuotoksista julkaistaan tällä kertaa tarinoita aiheesta "Aarresaaren arvoitus" ja kuvia keväällä 2022 tehdyistä käsitöistä. Kuvissa myös tunteita välitunneilta ja retkeltä Pikku Kakkosen leikkipuistoon.

Aarresaaren arvoitus

Olipa kerran pieni saari keskellä Melumeren merta. Saari oli hyvin hieno ja harvinainen sillä sen oli löytänyt eräs kuuluisa tutkimusmatkailija nimeltä Pullamies Makkonen. Nimi Pullamies tuli hänen mehevästä ja massiivisesta koostaan. Hän oli yksi kuuluisimmista matkailijoista. Hän oli kuuluisa myös siksi, että hän juoksi vuonna 1769 maailmanennätyksen Pirkkolan maassa aikaan 1 min 55 s ja toiseksi maaliin tullut juoksi saman matkan eli 2000 m aikaan 4 min 49 s. Se oli hurja ero ja Pullamies Makkonen pääsi sen takia maailmanennätyskirjaan.

No laitetaan tarina alkuun...

Oli vuosi 1771, kun Pullamies Makkonen päätti lähteä tutkimaan merta. Muutaman päivän kuluttua Pullamies löysi tuntemattomalle saarelle ja alkoi tutkimaan saarta innokkaasti. Hän oli tutkinut saarta noin 15 minuuttia, kun hän näki saarella toisen herran ja hänen koiransa. Pullamies Makkonen päätti mennä tervehtimään kohteliaasti herraa ja tämän koiraa.

– Hei! Olen herra Pullamies Makkonen ja tulin tutkimaan tätä upeaa saarta.

– Hei! Olen herra Taneli Parrakas ja tässä on koirani nimeltä Kultamusse.

Miesten tutustuttuaan toisiinsa he päättivät tutkia saarta yhdessä. Herrat tutkivat saarta tunnin ja toisen, kunnes Taneli Parrakas näki Kultamussen eleistä, että jotain oli lähellä. Niinpä herrat seurasivat Kultamussea muutaman minuutin, kunnes herrat saapuivat nakkikioskin eteen. Heitä vastassa nakkikioskin luona oli kaunis neiti. Herrat innostuivat ja ostivat nakkikioskin neidiltä useampaan otteeseen nakkeja ja juicea. Herroista toinen

avasi suun ja alkoi puhua. Keskustelun aloittaja oli Pullamies Makkonen. Hän kysyi neidin nimeä. Neidin nimi oli Neiti Ursula. Heti perään Pullamies sanoi oman nimensä.

– Minä olen Pullamies Makkonen.

Kun he olivat jonkin aikaa jutelleet Taneli pyysi neidin heidän matkaansa. Hetken neiti Ursula hämmästeli kysymystä, mutta suostui herrojen houkuttelun ansiosta. Nelikko lähti matkaan. He tutkivat saarta jonkin aikaa, kunnes Ursula muisti, että häneltä jäi nakkikioskin grilli päälle. Nopeasti nelikko pääsi takaisin nakkikioskille. Neiti Ursula laitto grillin pois päältä ja laitto nakkikioskin kiinni herrojen avulla. Neiti Ursula oli jo lähdyssä herrojen matkaan, kunnes hän huomasi, että rahalipas oli kadonnut. Neiti Ursulalle tuli paniikki. Hän sanoi herroille:

– Rahalipas on kadonnut.

Nelikko lähti etsimään sitä nakkikioskin läheiseltä rannalta. Rahalipasta ei löytynyt. Taneli ja Pullamies olivat myös huolissaan rahalippaan katoamisesta, joten he jatkoivat etsimistä. He lähtivät läheiselle rannalle, jonka he olivat nähneet saarelle tultuaan. He etsivät puoli tuntia, kunnes Kultamusse sai vainun. Kultamusse johdatti kolmikon perässään kyseisen rannan reunaan. Pullamies näki meren reunassa jotain omituista. Nelikko meni heti katsomaan mitä siellä oli... Neiti huomasi, että se oli kyseinen rahalipas mikä häneltä oli kadonnut. Hän otti rahalippaan avaimen taskustaan, avasi rahalippaan ja sen sisällä oli mahtava näky... Rahalippaan sisällä oli punainen upea rubiini ja sen alla oli pieni kirje... Mutta miksi rubiini oli rahalippaassa ja kuka sen oli sinne laittanut...?

NOORA PARKKONEN

Aarresaaren arvoitus

Oli kuultu tarinoita siitä, että Oravissa Joutenvedellä sijaittisi saari, missä olisi jonkinlainen aarre. Minä tykkäsin käydä käydä tutkimassa saaria soutuveneellä ja usein otin myös veljeni Igorin mukaan katsomaan saaria.

Joutenvesi on pieni osa isompaa järveä ja siellä on paljon saaria, jos tahdotaan löytää aarresaari, tulisi luultavasti katsoa monta saarta. Kerran sitten lähdimme katsomaan muutamaa saarta soutuveneellä. Näimme kolmen pienen saaren jonon ja ajattelimme katsoa ne kaikki, mutta ensimmäiseen saareen johon tulimme oli hieman hankala rantautua, koska ranta oli matalaa kalliota. Saatiin lopulta vene kiinni puuhun, kun Igor hyppäsi veneestä ja veti sen rantaan.

Tutkimme saaren läpikotaisin, eikä mitään löytynyt, joten menimme veneelle soudimme seuraavaan saareen, mutta sielläkään ei ollut

mitään. Mutta kun päästiin viimeiseen saareen sen keskellä oli vanhalta jääkaapilta näyttävä laatikko. Menimme laatikolle kurkkasimme sinne, mutta mitään siellä ei ollut. Hetken tutkimisen jälkeen huomasimme, että laatikon pohja ei ollut aito ja otimme sen pois. Alta paljastui kuin paljastuikin jonkinlainen aarre. Nimmittäin todella paljon vanhoja esineitä, jotka näyttivät olevan peräisin 1800-luvulta. Soitimme jollekin museolle, joka sanoi että saamme pitää tavarat halutessamme.

Päätettiin ottaa esineet ja keksiä niille käyttöä. Kun olimme lastannut tavarat veneeseen soudimme Oraviin ja kävelimme kotiin. Kotiin tultua tutkimme aarteita ensimmäistä kertaa kunnolla ja aarteet näyttivät olevan vanhempia mitä luulimme, jopa keskiaikaisia tai viikinkitavaraa. Kaikki aarteet tutkittuamme totesimme suurimman osan tavaroista kuuluneen luultavasti Viikingeille tai muulle keskiaikaiselle väelle.

"OPPILAS"

Aarresaaren arvoitus

Tiesin tämän olevan tilaisuuteni. Yksi heilautus ja pääsisin rotkon toiselle puolelle, läpäisisin kokeen. Pelko alkaa nousta päähäni sakeana kuin savu tukahduttaen vaistoni. Ei. Siipaisen tulipunaisen suortuvani korvan taakse, arvioin rotkon seinämien väliä. Peruutan taakkepäin tiukentaen otettani köydestä. Sitteen juoksen.

Ponnistan kaikilla voimillani rotkon reunalta. Aika tuntuu hidastuvan, tunnen vain karheen köyden käsissäni, kunnes tömähdän rotkon toiselle puolelle. Huohotan maassa adrenaliinin haihtuessa. Nousen tärisevin jaloin pysyyn. Kohtaan safiirin väriset silmät.

"Hienoa Carina." Puhuja on Zariza, saaren heimon jäsenten kouluttaja. "Selvisit hyvin." Zariza lopettaa ja alkaa kävellä kylää kohti. "Ja mitä! Selvisit mahtavasti! tuo vanhus ei tiedä oikeita sanoja!" huudahtaa Mark. Olen tuntenut Markin pienestä pitäen. Toivoisin voivani uskoa Markin sanoja, mutta tiesin hänen olevan väärässä, Zariza valitsee aina oikeat sanat. Huokaisen.

Pyyhin mudan housuistani ja alamme kävelemään kylää kohti. Kun pääsemme kylälle huomaan, että ilmassa on jotain outoa. Kylä on hiljaisuuden vallassa. Vilkaisen Markia huomaten hänen tajunneen asian myös. Jokin on pielessä. Sitten kuulemme huudot. Juoksemme kylän keskustaan, jossa näemme miehen ja naisen huutavan toisilleen.

"Saaren voi vielä pelastaa! Aarre on totta!" Nainen huutaa. Nainen on Adelie, heimon johtajan tytär. "Älä puhu valheita nainen! Saari on jo mennyt!" Mies huutaa. Mies on Kuari. "Satomme eivät kasva ja karjamme on sairas, kohta meillä ei ole enää ruokaa! Meidän pitäisi alkaa etsimään uutta saarta! Eikä viedä heimolaisia vaaraan jonkun typerän sadun vuoksi!" Kuari huutaa.

Osa heimon jäsenistä nyökkäilee myöntävästi ja luovat Adelieen paheksuvia katseita. Adelie huokaisee tietäen hävinneen väittelyn: "Kadutte vielä päätöstänne, jos emme saa rituaa-

lia tehtyä loppuun, saaren päälle laskeutuu pimeys." Adelie sanoo. "Aikaa ei enää ole." Ihmettelen Adelien sanoja. "Mitä saarelle on tapahtumassa?" kysyn vastaan tulevalta naiselta. "Saari on sairas ja kohta mennyt." nainen vastaa.

Sydämeni lyö yhä kovempaa rinnassani. Vedän Markin sivumpaan. "Mitä tämä tarkoittaa?" kuiskaan kiihtyneenä. "Uskotko todella, että pimeys on oikeasti tulossa?" Mark ivaa. "Etkö muka muista Aarresaaren tarua?" kuiskaan. "Tietysti muistan! Sehän on pelkkä tarina. Eikö niin?" Mark vastaa epävarmasti. "Aion ottaa siitä selvää." kuiskaan.

Kun saavun johtajan talolle ilta on jo pitkällä. Ennenkö ehdin koputtamaan ovi aukeaa. "Odotinkin sinua." Adelie vastaa. Hänen valkeilla hiuksillaan heijastuu kuunvalo. Minä ja Adelie olemme ulkonäöltämme erilaisia kuin muut heimon jäsenet. Muilla heimolaisilla on tummanruskeat hiukset, kun taas Adeliella valkoiset ja minulla kirkkaan punaiset. En tiedä oliko vanhemmillani punaiset hiukset. Vanhempani kuolivat kun olin liian pieni muistamaan. Kasvoin orpojen talossa muiden orpojen kanssa, tietäen olevani silti erilainen.

"Mistä sinä..." aloitin. "Ei ole aikaa selityksille, tule äkkiä sisään!" Tottelen käskyä ja astun sisään. Taloissa paloi vain yksi lyhty, joka valaisi pienen osan talosta. Näin Adelien penkovan laatikkoja. Hän kiiruhti takaisin pieni rasia kädessään.

"Minulla ei ole paljoa aikaa selittää" Adelie sanoi. Kun Adelie oli kertonut kaiken minkä tiesi, en ollut uskoa korviani. Kaikki puhe taikaviestistä, portista, pimeydestä, magiasta ja miten hiusten värin symboloi voimaa jota hallitsit. Ihan järjetöntä!

"Sinun pitää viedä kivi vuoren huipulle, koska olet ainoa joka pääsee portista läpi. Syy on hiustenvärisi, punainen edustaa elämää toisin kun minulla valkoinen ennustusta." "Siitä tiesit että olen tulossa! Käytit voimaasi!" huudahdan. "Niin." Adelie vastaa.

Adelie vilkaisee ikkunasta ja muuttuu kalman kalpeaksi. "Se on täällä." Adelie kuiskaa.

Minulta menee hetki huomata yötä mustempi usva, joka liukuu äänettömästi saaren yllä. "Portti on lännessä, vanhan puun vieressä. Mene!" Adelie sanoo. Otan rasian ja ryntään viileään yöhön. Juoksen sen minkä jaloistani pääsen. Saavun portille ja kuljen sen läpi. Kiipeän vuoren seinämää pitkin ylös huipulle. Kylmä yötuuli pörröttää hiuksiani. Kun katson alas näen saaren olevan mustan usvan peitossa. Kylmät väreet kulkevat selkärankaani pitkin. Kuljen vuorenhuipun keskelle, jossa on pieni alttari. Alttariin on kaiverrettu heimon kielellä arvoitus. "Joka syntyy ja kuolee, mutta ei koskaan lähde? Tämä on aarresaaren arvoitus." luen ääneen. Mietin ankarasti.

Otan taikakiven rasiasta ja sivelen sen sileää pintaa. Kivi hehkuu vihreän ja sinisen sävyissä. Väreistä minulle tulee mieleen saaren harvinaisin kukka. Vesililja. Se tarvitsee elääkseen paljon vettä, jottei se kuole. Tajuan vastauksen arvoitukseen. Asetan kiven alttarille ja sanon: "Arvoituksen vastaus on elämä!"

Ensin ei tapahdu mitään. Kunnes taivaalta kuuluu jyrähdys. Kerkeän juuri ja juuri ajoissa pois alttarin luota, kun salama iskee kiveen ja heittää sen taivaalle. Yötaivasta halkovat kirkkaat valonsäteet, jotka lävistävät mustan usvan. Pimeys on lopullisesti poissa.

HILDA SALLINEN

Haukiniemen vanha kansakoulu aikaan, jolloin rakennus oli vielä koulukäytössä. (Kuva: Antti Saunisto.)

Tuulimylly Sauniston pellolla. (Kuva: Antti Saunisto.)

Joel Lehtosen muistomerkki. (Kuva: Ritva Loikkanen.)

Kansalliskirjailija Joel Lehtonen syntyi Haukiniemessä Harjun tilalla 27. marraskuuta 1881. Kuvassa Lehtosen syntymäpaikka toukokuussa 2022. (Kuva: Ritva Loikkanen.)

Manasse Jäppinen, Säämingistä

Manasse Jäppinen, noin 7-vuotias pojanvintiö, asui luojansa Algot(h) Untolan (aikaisemmin Tietäväinen) mukaan ”eräässä Säämingin etäisimmässä metsäkylässä”, joka kylläkin kirjailija Maiju Lassilalta jää tarkemmin nimeämättä. Vaikka olisihan näitä lajinsa ollut, pitäjähän oli paitsi laaja pinta-alaltaan, myös runsas väestöltään.

Manasse ilmestyi ensimmäisen kerran 1912, varsin vaatimattomana sivumäärältään pöyhtyäkseen myöhemmin Lassilan muiden teosten kylkiäisenä; ehkäpä näin ikään kuin paremmassa seurassa. Ja olipa Algot saanut muutamia lisänimiäkin Maiju Lassilan ohella, joista mainittakoon Irmari Rantamala ja J. I. Vatanen.

Manasse eleli metsäkylässään isänsä Jussi Beltsebuubin ja synnyttäjänsä Anna Dorootean kanssa, ja kun muita pienoisromaanihenkilöitä ei esiinny, niin kolme heitä lienee vain ollut. Melkoisia metsäläisiä, voimme huihkaista yli sadan vuoden taakse, sillä yksikään ei osannut lukea, yksi pystyi sentään piirustamaan ns. puumerkkinsä. Hän oli arvattavasti isä-Jussi.

Manassen vanhemmat tunsivat hyvinkin nykyaikaisesti vastuunsa pojan saattamisesta alkutaipaleelle yli vuosisadan päässä kangastavan sivistyksen ja kulttuurin maailmaan. Poika päätettiin viedä kyläkouluun, jossa paikallinen rajasuutari vahvisti kepillä ja remelillä (sekä tukistuksilla) oppiensa perille menoa jyrkän kielteisiin poikien – tyttöjenkin – päihin.

Sillä Manasse J. sanoi kaikkiin vanhempiensa sivistysehdotuksiin, että ”En mene kouluun!” Tarkoitti, ettei opettele lukemaan, kirjoittamisesta puhumattakaan. Ei edes A:ta, Aapeluksen ensimmäistä puukstaavia (äidin suosikkia), puhumattakaan isä-Jussin kaverista I:stä, joka suosittelijan mukaan oli ”niin suora ja ryhdikäs..! Ja sitten vielä pisteen kanssa ikään kuin hattupäinen.” Mutta

kun Manasse sanoi kaikkiin tarjouksiin, ettei hän mene ikinä kouluun, eikä opettele äidin a:ta eikä isän i:tä, vaikka jälkimmäisellä olisi paavin hiippa kiireensä katteena!

Ja nyt Manasse pakeni vanhempiaan ja kyläsuutariopettajaa metsään sellaisella rytinällä, että se sai äidin alustavasti kyyneliin ja Säämingin srk:n kirkkoneuvoston jäsenen Jussi Beltsebuubin kiroamaan synkähkösti ja päättämään omasta ja vaimonsa puolesta, että kyllä Manasse menee kouluun (kunhan palaa metsään töytäilyltään) ja opettelee ainakin arjessa käytettävät sanat kaikkine kirjaimineen. Olihan epätoivoinen, mutta uskossa väkevä isä-Beltsebuub kulttuurihurmoksessaan tullut luvanneeksi opetukselle puoli hehtoa rukiita, jos Manasse vakiintuisi opinpoluille. ”Kyllä viisi vanhaa kappaa olisi aivan hyvin piisannut”, kiteytyi kirkkoneuvoksen näkemykseksi tarkistuslaskennassa.

Kaiken lisäksi Jussi B. karjaisi metsään karanneen Manassen perään, ”et sinä pääse rippikouluunkaan, etkä saa akkaa minkäänlaista, jos et osaa lukea”. Tämä yksipuolinen huutelu rämisteltiin Savon murteella, milläpä muulla...

TUOMO LOIKKANEN

Algot Untola (alun perin Algot Tietäväinen).

Vilho Tuunasan runoja

Keväinen aamu

Oi keväinen aamu – heilautit talven viittaa.
Loisti aurinko täydeltä taivaan,
kevätauvo jo astuvi laivaan
talven viitan riisuen pois,
aina jos kevättä ois.

Aamulla henkii tuuli lauha
rannat ja pellot pälvistäen.
Täällä istuu pilkkijäin lauma
kairaten, pilkkejään heilutellen.
Pian jää sulaa, aurinko voittaa
ja pehmoiset aallot kotirantaani soittaa.

Kiurut ja peipot jo meille laulaa,
lokit huutaa ja pauhaa.
Laumat kurkien pohjoiseen kaartaa,
kukkuvi käki.

Tuolla soitimella joku teeren jo näki
ja koppelon kolina kuuluu.

Vähän aikaa vielä tuntuu keväälle rinnassa
pian sydän on pinnassa.
Herää laiho, herää puut ja kukat,
yhtyvi suut.
Oi keväinen aamu – häivytkö pois?
En itselleni sitä, en toisille sois.

Vapaus

Panssarivaunujen painavat telaketjut
jylistävät kadulla ikkunani alla
musertaen ja murskaten
vapauden hentoja oraita.

Kuoleman siniset kukkaset kukkivat
television ruudussa iltaan asti
väkivallan näyttäin ja vapauden vieden.
Jääkö elämä multakin puolitiehen.

Mikään ei lohduta vaan usko on vahva,
särkykö kohta jo sydämen kahva?
Panssarit vyöryvät, sydän takoo,
haavat ei arpeudu ja ihmistä lakoo.

Jos väkivallan tekijät voittavat tänään,
tekonsa huomenna tuomitaan.
Puolesta vapauden kannattaa kuolla,
puolesta kodin, kansansa ja maan.

Mitä sanoisi tänään Dostojevski lapsista,
kyyneleistä, kaikesta tästä.
Saankohan koskaan vapautta, rauhaa.
Antaa olla, se koske ei meitä.
tankit vain kulkevat maailman teitä.

Ei, ei. Näin ei saa olla.
On rauha ja vapaus hunningolla.
Sydäntä särkee ja panssarit pauhaa.
Oi Luoja, rukoilin maailman rauhaa.
Oi Jumala, varjele meitä.

VILHO O. TUUNANEN
Torressa 90-luvun alussa

Takapihojen piikkipallo

Siili tunnetaan piikeistään, joita sillä on jopa 7000 kappaletta. Urossiilillä on nisäkäsmailman suurimmat sukuelimet, jotka käsittävät noin 10 % koko pikkuotuksen ruumiinpainosta. (Eräs haukiniemeläinen herro tekikin kerran vertailevan laskeman oman ruumiinpainonsa perusteella ja oli syvästi vaikuttunut laskutuloksesta).

Siili on moderni kulttuurieläin, joka hyödyntää ihmisen läheisyyttä asumuksissaan ja ravinnonhankinnassaan. Toisaalta se on lajina ikivanha, ja siilin esi-isät hiiviskelivät saniaismetsien kätköissä jo dinosaurusten aikakautena 70 miljoonaa vuotta sitten. Kotoinen siilimme on siis hyvin paljon muutakin kuin se tuttu kömpelö maidonlipittäjä aitan rappusten vierellä kesäillan hämärydessä. (Tokihan kaikki jo nykyään kai tietävätkin, että maitoa ei toinna syöttää laktosi-intolerantille siilille).

Mikä suomalaisessa siilissä on sitten erityistä? Ensimmäisenä nousee mieleen se, kuinka hyvin keskieurooppalaisten lehtometsien asukki on sopeutunut kylmään pohjoilaan. Aikahan on ollut evoluution mittakavassa lyhyt, sillä siili tuli ihmisen tuomana

Suomeen vasta 1800-luvun lopulla. Ihmisen läheisyys on ollut avain menestykseen. Eri-tyisesti merkittävää on se, että sympaattisesta siilistä on aina pidetty ja sille on tarjottu herkkuja takapihalla läpi yhteisen historian. Vastapalvelukseksi siilin on oletettu nappailevan pihalta käärmeitä ja hiiriä, vaikka kovin tehokas matelija- tai jyrsijätorjuja siili ei todellisuudessa olekaan.

Suomalainen siili on kooltaan keskieurooppalaisia sukulaisiaan suurempi, sillä iso koko auttaa kylmässä. Siili viettää valtaosan elämästään pesässä. Pesä onkin oleellinen osa siilin selviytymisstrategiaa pohjolassa. Itäsuomalainen siili horrosta keskimäärin 223 vuorokautta talvipesässään. Se on pisin talvihorros koko siilin laajalla levinneisyysalueella.

Siilin elämän aikana talvipesiä on yhtä monta kuin elettyjä talvia eli 1–7. Eniten se rakentaa päiväpesiä. Kesäpäiväisin siili lepäilee usein heinistä kyhäämisissään asumuksissa ja kesän aikana se laatii pitkälti toistakymmentä eri pesää. Parhaimmillaan luonnossa noin neljä-viisivuotiaaksi elävä suomalainen siili voi siis rakentaa elämänsä

aikana sata pesää ja viettää lähemmäs tuhatkunta vuorokautta horroksessa. Aika hurjaa.

Siili ja siihen liittyvät monet hauskat ja mielenkiintoiset yksityiskohdat tulivat tutuiksi jo runsas 15 vuotta sitten, kun tutkin kaupunkisiilien elämää Joensuussa. Näistä tutkimuksista ja ulkomaisten siilikirjojen lukemisesta saimme ajatuksen kollegani Anni Raution kanssa siilikirjan kirjoittamisesta. Annihan väitteli ohjauksessani tohtoriksi siileistä, joten uskoimme omaavamme tarpeeksi tietoa ja näkemystä aihepiiriin. Siitäpä sitten kirjoittamaan ja kuvaamaan.

Valtaosa siilikuvista on napattu takapihal-tani Joensuusta, ja tekstiä oli hyvä muokata koronaevakossa mökilläni Haukiniemen Hiesulla. Otavan kustantama kirjamme tuli painosta ulos maaliskuussa tänä vuonna. Haukiniemen kylällä en ole vielä siiliin törmännyt, mutta lienee siilejä täälläkin. Tuohisevan piikkipallon huikeaan maailmaan voi löytää kurkistuksen ”Siili Suomen luonnossa” -kirjasta, ja toivottavasti opus osuu myös ”haakniemeläisten” siilinystävien käsiin, sillä siilistä on toden totta moneksi.

MERVI KUNNASRANTA

Kauppa-auto kiertää jälleen

Outokumpulaisen kauppiaan Matti Sallisen kauppa-auto kiertää Itä-Suomen kyllä taas kesällä 2022. Auto pysähtyy Haukiniemen maitolaiturilla 8.6.2022 alkaen keskiviikkoiltapäivisin klo 14.35. Lisätietoa kauppa-autosta löytyy sivulta www.metsamarket.fi. Valikoimaan on mahdollista saada tilauksesta myös omia suosikkituotteita (puh. 0400379335).

Naapurinpoika pääsi ainutlaatuisille oppiretkille

Norppamiehen testamentti kertoo isolta osin viestikapulan vaihdoksesta Haukiniemen kylässä Savonlinnassa. Oskari Saunisto saa oppia Juha Taskiselta.

Huhtikuussa ensi-iltansa saanut dokumenttielokuva *Norppamiehen testamentti* kertoo isolta osin myös viestikapulan vaihdoksesta Haukiniemen kylässä Savonlinnassa. Juha ”Norppa” Taskinen on itse siirtymässä kalastajaksi norppaturvallisilla välineillä ja jättämässä kuvaustyöt kokonaan muille. Hän halusi kuitenkin siirtää osaamistaan naapurin lukiota käyvälle pojalle, Oskari Saunistolle.

– Oskari on minulle pikkupojasta asti tuttu, välitön ja iloinen poika. Aina halattiin, kun kohdattiin. Kun hän kiinnostui luonnosta ja alkoi kuvata lintuja, syntyi ajatus opastaa häntä norppien suhteen, neuvoa miten lähestyä ja päästä kuvaamaan niitä.

Elokuvassa Juha Taskinen vie Oskari Sauniston kuuttijäille, tuttavannorppien luokse.

– Huomasin lintujen kiinnostavan Oskaria enemmän. Hän on jo lintujen suuri asiantuntija, tuntee ne ulkonäöltä ja äänistä. Olen saanut oppia häneltä monta uutta asiaa linnuista.

Taskinen naurahtaa huomanneensa intoa löytyvän, kun Oskari pyysi joitakin vuosia sitten häneltä ammattitason järjestelmäkameraa lainaksi. Kamera on yhä lainassa, hyvässä käytössä.

Elokuvassa kerrotaan myös yhtymäkohta Oskarin isoisään Antti Saunistoon, joka opasti aikoinaan Juha Taskista ja muita kylän nuoria valokuvaukseen. Taskinen laittaa hyvän kiertämään, antaa 40-vuotista kokemustaan luontokuvauksessa kylän jälkipolvelle.

– Meitä oli silloin monta kylän poikaa kiinnostunut valokuvauksesta. Laurion Tapsa ja Raimo, Nikkosen Keijo, Sauniston Juha ja minä, Taskinen muistelee.

– Antti Saunistolla oli talon vintillä oma pimiö, jossa mustavalkoisia kuvia ja filmiä kehitettiin. Hän opasti meitä myös valokuvauksen ideoissa. Anttihan kuvasi myös Itä-Savoon lehtikuvia, ja oli ammattilainen siinäkin työssä, muistelee Taskinen.

Juha Taskinen vei Oskari Sauniston norppavesille ja jakoi tietotaitoaan vuosikymmenten norppakuvauksesta.

Oskari Saunisto tiedostaa, että Juha Taskisen opastus on hänelle arvokas asia.

– Hienolta tuntui, kun tämä toteutui. Tämä on ihan ainutlaatuinen tilaisuus, hän sanoo.

Saunisto sanoo oppineensa lyhyessä ajassa paljon. Norppaa hän on päässyt valokuvaamaan muutaman metrin etäisyydeltä lähimmillään.

– Olen oppinut, miten lähestytään norppaa, ettei se lähde lepokiveltä pois. Tärkeintä on lähestyä hiljaa.

– Pääsin yhden kerran muutaman metrin päähän. Tuota kohtaa ei ollut tv-dokumentissa mukana. Norpilla on huono näkö, joten tarpeeksi hiljaa kun menee, ne eivät säikähdä.

Kaksikko on käynyt Taskisen tuntemilla norppapaikoilla, joita harvat ja valitut tuntevat. Niissä norpan kohtaamiseen on erittäin suuri mahdollisuus.

Saunisto myöntää, että lintujen seuranta ei ole unohtunut norpparetkilläkään. Linnut ovat hänelle se suurin luontoseuraamisen intohimo. Lintujen rengastus tulee olemaan entistä isompi osa sitä, kun hän saa vuoden kuluttua, täysi-ikäisenä, luvan tehdä sitä itselleen.

Sauniston lempilintuja on kuhankeittäjä, Etelä-Savon maakuntalintu. Sitä ei ole helppo havaita muuten kuin äänen perusteella, mutta äänet Saunisto tuntee tavattoman hyvin.

– Sitä ei yleensä näe, mutta sen kuulee hyvin. Valitettavasti laji on taantunut, Saunisto sanoo.

– Oskarin lintutietämys on hurja, Taskinen sanoo.

Juha Taskinen laskee, että *Norppamiehen testamentti* oli 38. dokumenttielokuva hänelle.

– Tämä taitaa jäädä viimeiseksi, kun kalastustyö ottaa ajan ennen eläkeikää. On tullut paljon hyvää palautetta. Ohjaaja Pekka Heikkinen osasi koota nätisti Oskarin ja minun tarinan television kuvissa, Taskinen sanoo.

YouTubeen kaverinsa Veikan kanssa luontovideoita tekevä Oskari Saunisto sen sijaan huomasi nopeasti, että television huomio voi olla aikamoista.

– Olen ollut paikoissa, joissa on sanottu, että sie olet se Oskari – siitä elokuvasta.

OSSI TYNKKYKENEN

Kuvat: MARKKU TISSARINEN

Norppajäillä vedettiin myös norpan tekopesää sopivaan paikkaan.

Kahdeskymmenes hirvenmetsästyssyys

9.10.2021 aloitettiin normaaliin tapaan hirvenmetsästys. Itselleni kyseinen syksy oli kahdeskymmenes, kun puin punaista tai nykyään oranssia päälle. Kyseinen syksy oli jo ennakkoon oleva mielenkiintoinen, koska olin hankkinut itselleni harmaanorjanhirvikoiran, josta oli tarkoitus tulla uusi jahtikaveri hirvenmetsästyksen. Toki kun koira oli syksyllä vielä pentu, ei sitä tositoimiin vielä mukaan otettu, mutta kyllä se metsään harjoittelemaan pääsi.

Ensimmäisenä jahtipäivänä ei vielä saatu tulosta. Tilanteita oli ja naapuriseururan koirakin toi alueelle ison hirvisonnin, jolla oli puheiden mukaan isot ja komeat sarvet. Sunnuntaiaamun käskynjaossa, metsästyksenjohtajan passiin jaon jälkeen, sain luvan lähteä koluamaan Tiisanmäen alapuolista rantamaata oman koirani kanssa. Hirvikoiran pentu sai jäädä kotiin ja otin matkaan saksanmetsästysterrieri Idin.

Saksanmetsästysterrieri on kaiken riistan koira, jota pääsääntöisesti Suomessa käytetään luolakoirana. Idillekin on otettu liuta supikoiria ja mäyriä sekä kettu. Saksanmetsästysterrieri toimii myös mainiosti riistaeläintä karkottavana koirana. Koska Tiisanmäellä sijaitsee lammastila, rantamaita ei yleensä hirvikoirien kanssa koluta. Terrieri on lyhythakuinen koira, joten se kulkee miehen mukana ja lähtee jäljitykseen vasta kun jotain mielenkiintoista löytyy.

Passit olivat paikallaan, ja osa porukasta suoritti miesajoa asfalttitien ja rannan välissä. Lähdimme Idin kanssa kulkemaan pitkin metsiä melkein Tiisanmäen päältä. Ensimmäisen vajaan kilometrin aikana ei näkynyt jälkeäkään hirvistä. Saavuimme tielle ja tarkoituksena oli kiertää pelto, joka siinsi oikealla minusta. Pellon ja rannan välissä meni mukavan näköinen polku, jota lähdin kulkemaan. Noin 50 metriä kerkesin polkua tallustella, kun minun ja pellon välissä kuului rytinää, ja koira lähti heti paikalla katso-

maan, mikä siellä on. Tajusin heti koiran olemuksesta, että nyt lähti jokin edestä karuun.

Palasin pikaisesti tielle ja siitä pellon reunaan. Ajatuksena oli katsoa mikä eläin koiran edessä menee. Tutkasta seurailin koiran liikkeitä, koska Idi ei anna ääntä ollenkaan vaan seuraa riistaa äänettömästi. Hetken jo mietin, että rusakko sieltä lähti, ja siirryin pellon reunasta 10 metriä lähemmäs tietä, jotta näkisin jos rusakko juoksee tietä pitkin. Samassa kuului rasahdus edessäni olevasta pusikosta. Pudotin koiran hihnan kädestäni ja poistin kiikaritähäimen suojan. Samassa iso sarvipää ilmestyi pusikon reunaan noin 20 metrin päähän minusta.

Nostin aseeni ja tähtäsin, laukaus lähti... Latasin aseeni laskematta sitä alas ja katsoin kiikarin läpi täyttää vauhtia kohti juoksevaa hirveä. Ammuin toisen kerran, ja hirvi kaatui niille sijoilleen. Kolmatta kertaa en

Ampuja ja koira kaadolla.

Trofee valmiina seinällä, muistuttamassa ikimuistoisesta jahtipäivästä.

varmaan olisi kerennyt ampua, koska hirvi kaatui 9 askeleen päähän minusta. Hetken päästä koirakin tuli kaadolle samoja jälkiä kuin hirvi. Oli mahtava tunne ampua omalle koiralle ensimmäinen hirvi ja se, mikä kruunasi koko homman oli se, että hirvellä oli ko-meat 14-piikkiset sarvet.

Joitakin hirviä on tullut 20 vuoden aikana ammuttua, mutta tämä tapaus menee kirk-

kaasti ykköseksi. Idi kunnostautui muutenkin loppukauden aikana. Idi jäljitti liinassa yhden kaadetun hirven, ja vielä ihan loppukaudesta sille ammuttiin toinenkin hirvi.

Tulevana syksynä on sitten harmaanorjan-hirvikoira Sisun vuoro.

TOMMI MALKKI

Kuvat: SARI MALKKI

Metalliromun keräys

Haka järjestää kesällä 2022 metalliromukeräyksen.

Keräyspiste sijaitsee Loikkalan pellon alareunassa. Opasteet saranin nurkalla.

Romua otetaan vastaan 31.8. saakka.

Tiedustelut:

Olli Loikkanen, 0503317788.

Taimenen istutus

Haukiniemen osakaskunta päätti vuosikokouksessaan 28.4.2022 istuttaa taimenen poikasia Haukiveteen. Jo 13.5. Putikon kalanviljelylaitoksen kalanviljelyvastaava Antti Tolvanen toi poikaslastin Tero Halosen rantahuvilan laiturin tuntumaan.

Rasvaeväleikatut taimenet ovat kaksivuotiaita, noin 150 gramman painoisia ja 25 senttimetriä pitkiä. Poikaset maksavat kolme euroa kappale. Tuhannen taimenen erän hinta on siis 3000 euroa, johon Haukiveden kalastusalue osallistuu 1500 eurolla.

Taimenet siirretään aluksi alkukasvatukseen. Tällä toimenpiteellä kalat pyritään totuttamaan paikkauskollisiksi, etteivät ne lähde vaeltamaan. Kassissa ollessa kalat ruokitaan. Kun veden lämpötila ylittää kymmenen astetta – noin juhannuksen seutuvilla – ne vapautetaan. Tämän jälkeen taimenet joutuvat itse etsimään ravintonsa.

Syksyllä nopeakasvuiset taimenet saattavat painaa jo puolitoista kiloa.

OLLI LOIKKANEN

Kalastuskunta-aktiivit Reijo Herranen ja Juha Liukko seuraavat Antti Tolvasen kanssa pirteitä kassiin laskettuja taimenen poikasia. (Kuvat: Helka Tiainen.)

Kalakassia lähdetään hinaamaan asemapaikkaansa.

ASIOINTILIIKENNE AHVENSALMI - SAVONLINNA

1.1.2022 alkaen

Kyyti tilataan suoraan autosta viimeistään edellisenä päivänä klo 16.00 mennessä Vihavaisen Taksi Oy:n tilausnumerosta 040 7090365.

Ajopäivät ovat arkipäivisin **tiistaina ja perjantaina**

- Auto liikennöi vain, jos autoon on tullut **vähintään kaksi tilausta**
- Kyydin voi tilata myös lähtöamuna, mutta kyydin saaminen ei ole varmaa

Lähtö

Ahvensalmi Multalan tienhaara **klo 9.00** – Oravi – Juvola – Varparanta – Niittylahti – Prisman pysäkki – Mertala – Savonlinna, linja-autoasema (Pääterveysasema/Keskussairaala tarvittaessa)

Paluu

(Pääterveysasema/Keskussairaala tarvittaessa ennen klo 14.15 lähtöä) Savonlinna, linja-autoasema **klo 14.15** – Mertala – Prisman pysäkki – Niittylahti – Varparanta – Juvola – Oravi – Ahvensalmi, Multalan tienhaara

Asiointiliikenteen kuvaus

- Asiointiliikenne on kaikille avointa (ei rajattu tietyille asiakasryhmälle)
- Asiakas tilaa kyydin suoraan autosta
- Asiakas noudetaan tilauksesta kotiovelta ja viedään niin lähelle asiointipaikkaa kuin se on mahdollista
- Runkoreitiltä Multalan tienhaara - Savonlinnan linja-autoasema on **noin kolmen kilometrin poikkeamaoikeus** asiakkaan tilauksesta Savonlinnan alueella
- Kuljettaja auttaa tarvittaessa autoon nousemisessa ja autosta poistumisessa sekä kauppatavaroiden nostamisessa autoon
- Autossa on **hissinostin, liuska tai ramppi (jokin näistä)** mikä helpottaa autoon nousemista ja autosta poistumista
- **Päätepysäkeiltä** pääsee kyytiin ilman tilausta, jos se ennakkotilaukset huomioon ottaen on mahdollista (kyydin tilanneiden on päästävä kyytiin)

Maksutavat

- Autossa voi maksaa **käteisellä, pankkikortilla ja Matkahuollon myymillä lipputuotteilla**
- Käteisellä maksettaessa peritään linja-autotaksan mukainen kilometriperusteinen hinta
- Savonlinnalaiset vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisiin kyyteihin oikeutetut matkustajat voivat kuljetuspalvelumatkoja käyttäessään matkustaa lasten lipun hinnalla. Kuljetusmatkaoikeus on todennettava kuljettajalle **TIKETTI** -kortilla
- Savonlinnalaisen vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelupäätöksen saaneen henkilön avustaja on oikeutettu ilmaiseen matkustukseen. Saattajalla on oltava avustajakortti jolla hän todentaa kuljettajalle oikeutensa ilmaiseen matkaan.

Kasvaako pihallasi VAARAPUITA?

Meiltä saat kokonaisvaltaista palvelua aina puunkaadosta pilkkeisiin ja kannon jyrstinnästä nurmikon perustamiseen.

Kustannusarvio ja tilaus kätevästi
NETISTÄ

MUISTA
kotitalous-
vähennys!

Ota yhteyttä: 040 358 4557
toimisto@metsapalvelukonttinen.fi
www.metsapalvelukonttinen.fi

metsäpalvelu
J. KONTTINEN
Satamakatu 11, 57130 Savonlinna

Agatan hierontapalvelulta hierontahoidot

- ❖ klassinen hieronta
- ❖ fasciakäsittelyt
- ❖ nivelkäsittelyt
- ❖ vyöhyketerapia
- ❖ kuumakivihieronta
- ❖ intialainen päähieronta
- ❖ aromahieronta
- ❖ lymfahieronta

Ota yhteyttä 0400 676 117

Koulutettu hieroja
AGATA LAITINEN

Ruutananlammentie 36

Hakan jäsenmaksu

Hakan liikuntavuorot ovat seuran jäsenille ilmaisia.

Henkilöjäsenmaksu on 10 euroa ja perhejäsenmaksu 20 euroa.

Maksun voi maksaa johtokunnan jäsenille tai seuran pankkitilille FI15 5650 0440 0434 30 (viestikenttään tieto, keitä maksu koskee).

Ilmoita Hakalaisessa

Ilmoitushinnat:

1/1 s. 100 e

1/2 s. 50 e

1/4 s. 25 e

Yhteydenotot:

hakalainenlehti@gmail.com

www.onkone.fi

ON KONE OY

- rakennusten pohja- ja purkutyöt
- jätevesijärjestelmät ja viemäröinti
- tienrakennus / kunnostukset / lanaukset
- maa- ja metsätalouden kaivutyöt
- käyttövesikaivojen teko

Puh. 045 671 5852 • olli@onkone.fi

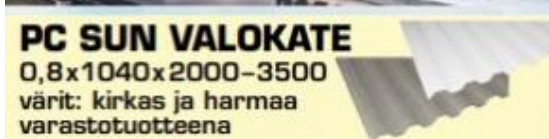
**HYVÄ VALIKOIMA
KESTOPUUTA**

FILMIVANERI II laatu
Paksuudet 6,5-30 mm
myös isoja kokoja.

PC SUN VALOKATE
0,8x1040x2000-3500
värit: kirkas ja harmaa
varastotuotteena

ROTON
JÄTEVESIJÄRJESTELMÄT

RM SAKO 2/1000
**IMEYTYS-
JÄRJESTELMÄ**

MÖKKIPAKETTI 600E
2 x Saostuskaivo
+ imeytyskenttä, harmaavesi

RM 5500 UMPISÄILIÖ 5,5 m³
Tarkoitettu wc-vesille, soveltuu
esim. vesistöjen välittömään
läheisyyteen ja pienille tonteille.

**LAITURIPONTOONIT, RUMPUPUTKET,
SADEVESI- JA SALAOJAPUTKET VARASTOSTA!**

**RAKENNUSTARVIKE
LUUKKAINEN**

Saharannantie 17, 57810 Savonlinna
Laasalantie 871, 57310 Savonlinna

**MEILTÄ KATTAVA
VALIKOIMA
KIINNITYSTARVIKKEITA**

**AVOINNA
MA-PE 8-17, LA 9-13**

Haukiniemen Hakan toimintaa kesällä 2022

Jalkapallovuoro

Perjantaisin klo 17.30 Hiesun kentällä
Kaikenikäiset ja -tasoiset pelaajat ovat tervetulleita pelailemaan!

Kesäkisailut

Lauantaina 9.7. klo 13.00 Hiesun kentällä

Kisailulajit:

- TonkKumi
- vauhditon pituushyppy
- pallon tarkkuusheitto ja -potku
- köyden veto

Kioski: makkaraa, kahvia ym.

Haukiniemen tsanounan tapahtumia kesällä 2022

Juhannusaaton ekumeeninen tapahtuma

Perjantaina 24.6. klo 10.00

Luterilainen viikkomessu (Sammeli Juntunen) ja ortodoksinen maallikkohartaus (Meeri Jolkkonen). Kirkkokahvit tsasounan rappusilla.

Pyhittäjä Serafim Sarovilaisen praasniekka

Lauantaina 16.7. klo 13.00

Ortodoksinen liturgia (Bogdan Grosu).

Varparannan tapahtumia kesällä 2022

Juhannustapahtuma

Juhannusaattona 24.6. klo 18.00 Kalliorannassa. Kokko syttyy klo 19.30. Luvassa mukavaa yhdessäoloa. Myynnissä lettuja, muikkuja ja kahvia. Maksut käteillä.

Kalliorannan beach volley-turnaus

Heinäkuussa alkaen tiistaina 5.7 klo 18.00 ja jatkuu tiistai- ja torstai-iltoina samaan aikaan. Turnaus pelataan seka-joukkuein 3 vastaan 3 pelaajaa. Joukkueeseen voi kuulua enemmänkin pelaajia, jolloin kiertävä vaihto. Paras joukkue palkitaan elokuussa finaalitynnyksessä. Osallistumismaksu 20 €/joukkue. Tiedustelut Eelis Laamanen, 0442398799.

Aamujumppa

Heinäkuussa tiistaisin ja torstaisin klo 8.30 Kartanohostel AnnaCatharinassa (säilyvarauksella). Hinta 2 €/henkilö. Jumpan jälkeen mahdollisuus aamiaiseen AnnaCatharinassa 8 €/henkilö.

Kesäjuhliin vuokrattavissa

- Iso juhlateltta (5x12 m) 150 €/viikonloppu tai 2 vrk
- Paellapannu 50 €/viikonloppu tai 2 vrk
- Lettupannu 100 €/viikonloppu tai 2 vrk

Huom! Vuokrahinta ei sisällä kuljetusta, kasausta eikä kaasupulloa.

Varaukset: Helli Huotari, 0407377349 tai varparannankylatoimikunta@gmail.com.